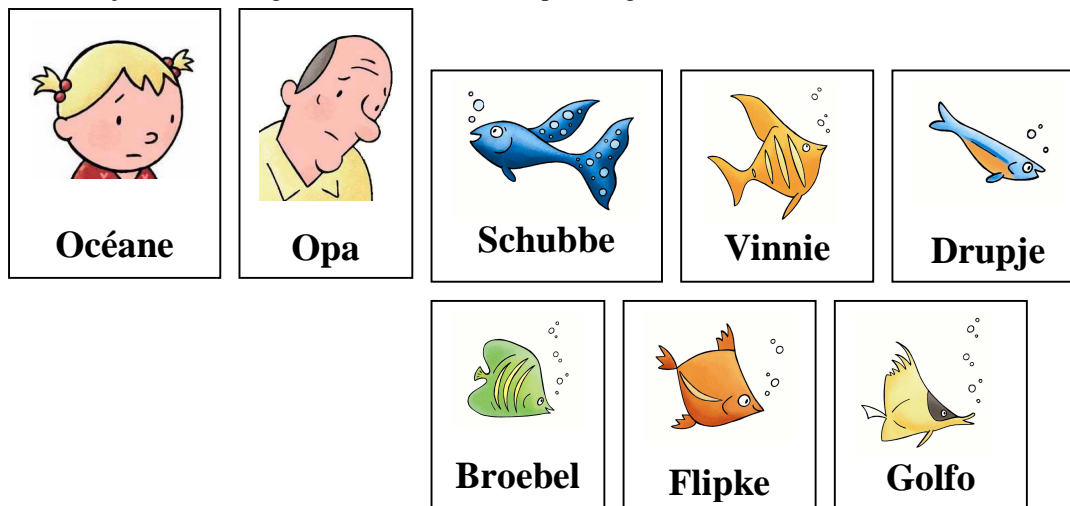

EXTRA MATERIAAL VOOR ACTIVITEITEN BIJ DE VISJES VAN OCÉANE*

1. Wie is wie?

Hier vind je de afbeeldingen van de verschillende personages:

2. Wat gebeurde er?

Link om zelf kartonnen doodskestjes te maken: <http://ravensblight.com/deluxcoffinboxes.html>

3. Moeilijke woorden:

Knip alle woorden uit (maak eventueel zelf al een eerste selectie of voeg andere woorden toe)

AFSCHEIDSBRIEF	ASURNE	AUTOPSIE
BEGRAAFPLAATS	BEGRAFENIS	BEGRAFENISONDERNEMER
CODICIL	COLUMBARIUM	COMA
CONDOLEREN	CREMATIE CREMEREN	CREMATIEKIST
CREMATORIUM	DIERBARE	DOODSBRIEVEN
DOODSKIST	EENZAAM	EMOTIES
FUNERARIUM	GEDENKSTEEN -MONUMENT	GRAFSTEEN / - ZERK
HERINNERINGEN	INNIGE DEELNEMING	KERKHOF
LAATSTE GROET	LAATSTE WILSBESCHIKKING	LIJK
LIJKENHUIS	LIJKKIST	LIJKSCHOUWER

* Slosse N. & Pillaert A. (ill.), *De visjes van Océane*. Averbode, 2011.

LIJKSCHOUWING	LIJKVERBRANDING	MEDELEVEN BETUIGEN
MORTUARIUM	NABESTAANDE	NATUURLIJKE DOOD
ONNATUURLIJKE DOOD	OPBAREN	ORGAANDONATIE
OVERLEDENE	OVERLIJDENSBERICHT	PATHOLOG - ANATOOM
POST-MORTEMONDERZOEK	POSTUUM	REANIMATIE REANIMEREN
RITUEEL	ROUWEN	ROUWKAARTEN
ROUWKRANS	ROUWTERAPEUT	SLACHTOFFERHULP
STOFFELIJK OVERSCHOT	STROOIWEIDE	TESTAMENT
TRANSPLANTATIE	UITVAART	UITVAARTKIST
UITVAARTONDERNEMER	VERASSING	ZELFHULPGROEP

Laat een kind altijd eerst proberen om zelf een woord te verklaren. Zo kunnen misvattingen het best worden bij gestuurd. Als het kind uitleg wil over een bepaald begrip, probeer dit dan zo eenvoudig mogelijk te houden en maak daarbij gebruik van voorbeelden uit de eigen situatie (bv. voor het woordje 'uitvaartondernemer': dat is die meneer in zijn grijze pak die hier is geweest om te praten over welke kist we wilden voor papa....). De woordenlijst hieronder kan als extra hulpmiddel worden gebruikt.

Afscheidsbrief: brief of bericht dat wordt achtergelaten door iemand die weet dat hij/zij binnenkort gaat sterven.
Asurne: een mooie pot, waarin het stof dat overblijft na de crematie, bewaard wordt.
Autopsie (ook: lijkschouwing of post-mortemonderzoek): het bekijken van het lichaam van de dode om de precieze doodsoorzaak vast te stellen
Begraafplaats (ook: kerkhof) plaats waar de doden begraven liggen
Begravenis (ook: uitvaart): de dag waarop het lichaam van de dode wordt begraven (ook bij een crematie spreekt men soms van begravenis). Meestal is er net daarvoor een bijeenkomst (in de kerk: een mis) waarop veel verteld wordt over de dode.
Begravenisondernemer (ook: uitvaartondernemer): de persoon die alle praktische dingen van de begravenis regelt, zoals het drukken van de doodsbrieven, het vervoeren van het dode lichaam, enz.
Codicil: zie laatste wilsbeschikking
Columbarium: de plaats waar urnen met de as van de overledene verzameld staan, meestal een soort muur
Coma: Soms raakt iemand na een ongeval of door een ziekte in een speciaal soort diepe slaap. Iemand die in coma is kan je niet zomaar wakker maken.
Condoleren: vrienden en kennissen laten de familie van de overledene weten dat ze hun verdriet delen door de hand te schudden en iets te zeggen zoals "innige deelneming"
Crematie - cremeren (ook verassing, lijkverbranding): Bij een crematie wordt het lijk in een doods-kist verbrand. De verbranding vindt plaats in een oven. De temperatuur is ongeveer 1100 graden en de verassingstijd is ongeveer anderhalf uur. De as van een volwassen persoon weegt ongeveer 2,5 - 3 kg (inclusief kist). De verassing gebeurt door de hitte, niet door de vlammen.

Crematiekist: zie doodskist
Crematorium: een gebouw waar dode mensen in een oven worden gecremeerd.
Dierbare: iemand die je graag ziet
Doodsbrieven (ook: rouwkaarten): de brieven waarin staat dat iemand gestorven is. Meestal staan de namen van de familieleden erin opgesomd.
Doodskist (ook: crematiekist, grafkist, uitvaartkist of lijkst) is een houten koffer (soms in ander hard materiaal) waarin een overledene wordt begraven of gecremeerd.
Eenzaam: zich alleen voelen
Emoties: gevoelens (bang, blij, boos, jaloers, verward,...)
Funerarium: zie mortuarium
Gedenksteen of -monument (ook: grafsteen of grafzerk) : een platte steen of een beeld met de naam en het geboorte- en sterfjaar van de dode als herkenningsteken op een begraafplaats of als herinnering op een andere plek.
Grafsteen: zie gedenksteen
Grafzerk: zie gedenksteen
Herinneringen: wat je nog weet van vroeger
Innige deelneming: typische manier waarop iemand zegt dat hij of zij heel erg (=innig) mee voelt met iemand die droevig is over iemands dood.
Kerkhof: zie begraafplaats
Laatste groet: familie en vrienden kunnen afscheid nemen van de overledene door bij het lichaam te komen (aanraken mag, maar moet niet)
Laatste wilsbeschikking (ook: codicil): handgeschreven wensen over de uitvaart en / of over bepaalde bezittingen, zoals boeken, sieraden, verzamelingen,...
Lijk: een dood lichaam
Lijkenhuis: zie mortuarium
Lijkst: zie doodskist
Lijkschouwer (ook: patholoog-anatoom): een dokter gespecialiseerd in het bestuderen van dode lichamen om de doodsoorzaak vast te stellen
Lijkschouwing: zie autopsie
Lijkverbranding: zie crematie
Medeleven betuigen (ook: rouwbeklag betuigen): zie condoleren
Mortuarium (ook: funerarium, lijkenhuis): een plaats waar het lichaam van een overledene gedurende enkele dagen kan worden bewaard en/of opgebaard tot aan de begrafenis of crematie.
Nabestaande: iemand die achterblijft wanneer iemand gestorven is.
Natuurlijke dood: doodgaan door ouderdom of door een ziekte
Onnatuurlijke dood of niet-natuurlijke dood: doodgaan door een ongeluk of door geweld (ook zelfdoding wordt een onnatuurlijke dood genoemd).
Opbaren: het lichaam van de dode mooi maken en op een bed neerleggen, zodat mensen er afscheid van kunnen nemen.
Orgaandonatie: Organen (zoals longen, hart, nieren, lever...) van iemand die net dood is en die niet beschadigd zijn, kunnen andere mensen met gezondheidsproblemen (patiënten) helpen, want dokters kunnen deze organen transplanteren (zie transplantatie).
Overledene: de persoon die dood is
Overlijdensbericht: bericht, meestal in de krant, waarin wordt bekend gemaakt dat iemand gestorven is
Patholoog-anatoom: zie lijkschouwer
Post mortem-onderzoek: zie autopsie
Postuum: na de dood
Reanimatie - reanimeren: Mensen, die dit geleerd hebben, kunnen soms een persoon die aan het

doodgaan is nog helpen om weer zelf te ademen door op de borst te duwen en lucht in de mond te blazen.
Ritueel: iets dat altijd op (bijna) dezelfde manier wordt gedaan
Rouwen: zich droevig voelen omdat er iemand gestorven is (je kan ook rouwen omdat er een grote verandering is in je leven, bijvoorbeeld door te verhuizen of als je ouders scheiden...)
Rouwkaarten: zie doodsbriefven
Rouwkrans: bloemen om de kist of het graf te versieren, meestal zit er een lint bij waarop staat wie de krans gekocht heeft.
Rouwtherapeut: iemand die helpt om het verdriet (en andere emoties) bij verlies te verwerken door te praten en samen activiteiten te doen.
Slachtofferhulp: mensen die helpen om de schok op te vangen, wanneer er iets heel ergs gebeurd is
Stoffelijk overschot: een dood lichaam
Strooiweide: stukje grond waar het stof dat overblijft na de crematie, uitgestrooid wordt.
Testament: een officieel document waarin iemand regelt wat er met zijn of haar bezittingen (zoals huizen) moet gebeuren. Een testament wordt geregeld bij de notaris.
Transplantatie: tijdens een operatie kan een slecht of helemaal niet meer werkend orgaan van een patiënt vervangen worden door een orgaan van een donor.
Uitvaart: zie begrafenis
Uitvaartkist: zie doods-kist
Uitvaartondernemer: zie begrafenisondernemer
Verassing: zie crematie
Zelfhulpgroep: een groep mensen die hetzelfde hebben meegemaakt en die samen komen om elkaar te helpen

Veel gebruikte woorden en uitdrukkingen in verband met doodgaan en zelfdoding:

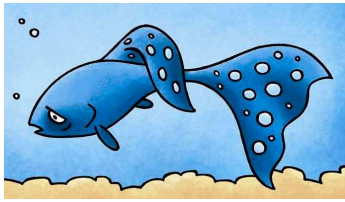
OVERLIJDEN	ZELFMOORD PLEGEN	“ZICH VAN KANT MAKEN”
STERVEN	SUICIDE	“ZICH VAN HET LEVEN BEROVEN”
DOODGAAN	ZELFDODING	“DE HAND AAN ZICHZELF SLAAN”
OMKOMEN	(UITERSTE) WANHOOPSDAAD	“ER EEN PUNT ACHTER ZETTEN”
HEENGAAN	"ER EEN EIND AAN MAKEN"	"UIT HET LEVEN STAPPEN"

Inslapen wordt ook gebruikt, maar is zeker bij kinderen te vermijden omdat ze hierdoor erg bang kunnen worden om zelf te gaan slapen.

Je kan ook met het kind nieuwe woorden en uitdrukkingen gaan verzinnen om te zeggen wat er gebeurd is, bv. “een sterretje worden”

Nuttige link: www.uitvaartinfotheek.nl

4. Zoek de verschillen: Levend en dood

7. Boodschap-bootjes

Link met stap voor stap uitleg hoe je bootjes vouwt: <http://www.origami-instructions.com/origami-boat.html>

8. Herinneringen

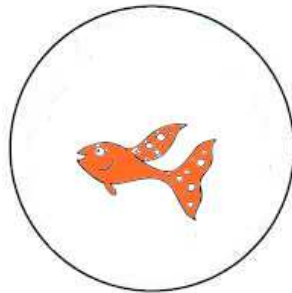
Vragen ter inspiratie (vervang x door de naam van de overledene):

- Hoe zag x eruit? (probeer zoveel mogelijk details te bedenken)
- Wat is je vroegste herinnering van x?
- Wat was het leukste dat x ooit voor jou gedaan heeft?
- Hoe waren de feesten met x erbij?
- Waar ben je geweest (op reis of op uitstap) samen met x?
- Wat was een grappig moment met x?
- Wanneer was x trots op jou?
- Wat zei x altijd?
- Welk geschenk dat je van x kreeg / aan x gaf, is heel bijzonder?

10. Knutselen

Goocheltrucje:

Teken zelf een viskom en een vis of knip onderstaande schijfjes uit en plak ze rug aan rug met een stokje ertussen tegen elkaar. Kijk wat er gebeurt, als je het laat draaien.

Extra knutsel- en spelideeën:

- mobile met visjes, knip gekleurde visjes uit, maak ze vast aan een draadje en hang alle draadjes aan een borduurring of een kapstok.
- memory (gebruik de kaartjes van de verschillende personages en druk ze twee x af)
- een handafdruk kan de basis zijn voor een vissennlijf, zoals bij dit voorbeeld:

